

İhracata Yeni Başlayanlar İçin Bilinmesi Gereken Başlıca İhracat Terimleri, Tanımları ve Şekilleri - III

Alıcısına Teslim Edilemeyen Mallar

Çeşitli mücbir sebepler nedeniyle ki bunlar genelde çalınma, yanma gibi haklı ve zorunlu hallerden kaynaklanmaktadır, alıcısına yani ithalatçıya teslim edilemeyen mallar karşılığında durumu açıklayan belgelere dayanarak Müsteşarlık tarafından (Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü) sonuçlandırılır.

Gümrük İdareleri

İhracat işlemlerinde, ihracatçı tarafından açılan ve ihraç edilecek mala ilişkin ayrıntıların bulunduğu gümrük beyannamesi üzerinde ilgili ihracatçı birliklerinin onayı Gümrük İdareleri tarafından kontrol edilir. Yani Gümrük İdareleri malın ihracı için bu onayı arar.Beyannamesinin üzerinde ihracatçı birliği onayı olmayan malın yurt dışına çıkışı yapılamaz.

Fiili ihracat sonrasında , gümrük idareleri ihracatın gerçekleştiğine dair ilgili ihracatçı birliğine bildirim yapar. Gümrük idareleri tarafından gümrük beyannamesi üzerinde herhangi bir değişiklik yapılması halinde ise, onayın verildiği ihracatçı birliğine, ihracata aracı olan bankaya, kambiyo müdürlüğüne ve Devlet İstatistik Enstitüsüne söz konusu değişiklik bildirilir. Bu bilgi akışı sayesinde gerekli değişiklikler her kurum tarafından yapılır.

Fiili İhracat Sonrası Bildirimler

İhracatçı birliklerine , fiili ihracat gerçekleştikten sonra gümrük idareleri tarafından buna dair bildirim yapılır. İhracatçı birlikleri de bunu resmi olarak ilgili bankaya bildirir.

İhracatçı birliklerinin yükümlülükleri, ihracatçının ithalatçıya olan satış taahhüdünü zamanında yerine getirmesini sağlamak, ihraç edilecek malların kalite ve imajını sürekli kılmak için gerekli önlemleri almak , ihracatçıları ürün, dış pazar ve ihracata ilişkin her aşamada bilgilenmelerini sağlamak ve gerektiğinde yönlendirme yapmak şeklindedir.

Gümrük Beyannamesinin İptali

İhraç edilecek mal ile ilgili olarak açılmış olan gümrük beyannamesinin ilgili ihracatçı birliği tarafından onayından sonra ve gümrük idaresine ibraz edilmesinden önce bu beyannamede bir değişiklik yapılmasının gerekli olduğu hallerde, talep edilen değişiklikler ancak aynı beyannamenin ihracatçı birlikleri tarafından iptal edilerek yeni beyannamenin hazırlanması şeklinde yapılır. Yani gerekli değişikliğin aynı beyannamede yapılması yerine eskisinin iptal edilerek değişikliklerle yeni beyannamenin düzenlenmesi gerekmektedir.

Alıcısı Tarafından Kabul Edilmeyen Mallar

Fiili ihracat sonrasında , mal bedelinin yurda getirilme süresi içinde ve mal bedeli dövizin tahsil edilmesinden önce çeşitli sebeplerden dolayı ihraç edilen malın alıcısı yani ithalatçısı tarafından kabul edilmemesi durumunda :

- a) Kabul edilmeyen mallar karşılığında aynı cins değer ve miktarda mal ihracı durumunda , malların geri getirilmesi veya getirileceğinin kambiyo taahhüt edilmesi kaydıyla durumu açıklayıcı belgelerle malların giriş ve çıkışta aynılığını tespit ederek gümrük idarelerince sonuçlandırılır.
- b) Alıcısı tarafından kabul görmeyen malların başka bedel ve şartlarla satışı söz konusu olduğunda , durumu gösteren belge ve yeni satış sözleşmesi ile birlikte ilgili ihracatçı birliklerince sonuçlandırılır.
- c) Kabul edilmeyen malların bozulabilir nitelikte olması halinde , başka bedel ve şartlarla satışına ilişkin talepler bu kez ihracatçı birlikleri veya daha sonra ihracatçı birliğine bilgi verilmek üzere Müsteşarlık Yurt Dışı Teşkilatınca sonuçlandırılır.

Gümrük idarelerince sonuçlandırılan talepler ilgili ihracatçı birliği, aracı banka ve kambiyo müdürlüğüne bildirilir. İhracatçı birliklerince veya Müsteşarlık Yurt Dışı Teşkilatı (Dış Ticaret Müsteşarlığı'na bağlı olarak yurt dışında çalışan) tarafından sonuçlandırılan talepler de ilgili gümrük idaresi , aracı banka ve kambiyo müdürlüğüne bildirilir.

İhracatçıların, çalıştıkları ülkelerle ilgili olarak ülkemizin ticaret müşavirlikleri ve ticari ataşelikleri ile yakın temasta olmaları yararlı görülmektedir.

İhracat Bedeli Dövizlerin Yurda Getirilmesi

İhraç edilmiş olan malların döviz bedelleri , fiili ihraç tarihinden itibaren en çok 180 gün içinde tamamının yurda getirilmesi gerekmektedir.

Fiili ihraç tarihinden itibaren 90 gün içinde mal bedelinin en az % 70 inin yurda getirilmesi halinde ise kalan % 30 luk miktar ihracatçı tarafından serbestçe tasarruf edilebilir.

Resmi olarak tespit edilmiş bu sürelerin mücbir sebeplerle aşılması halinde, sebeplerin Bakanlık tarafından uygun görülmesi şartı ile hariç tutulabilir.